

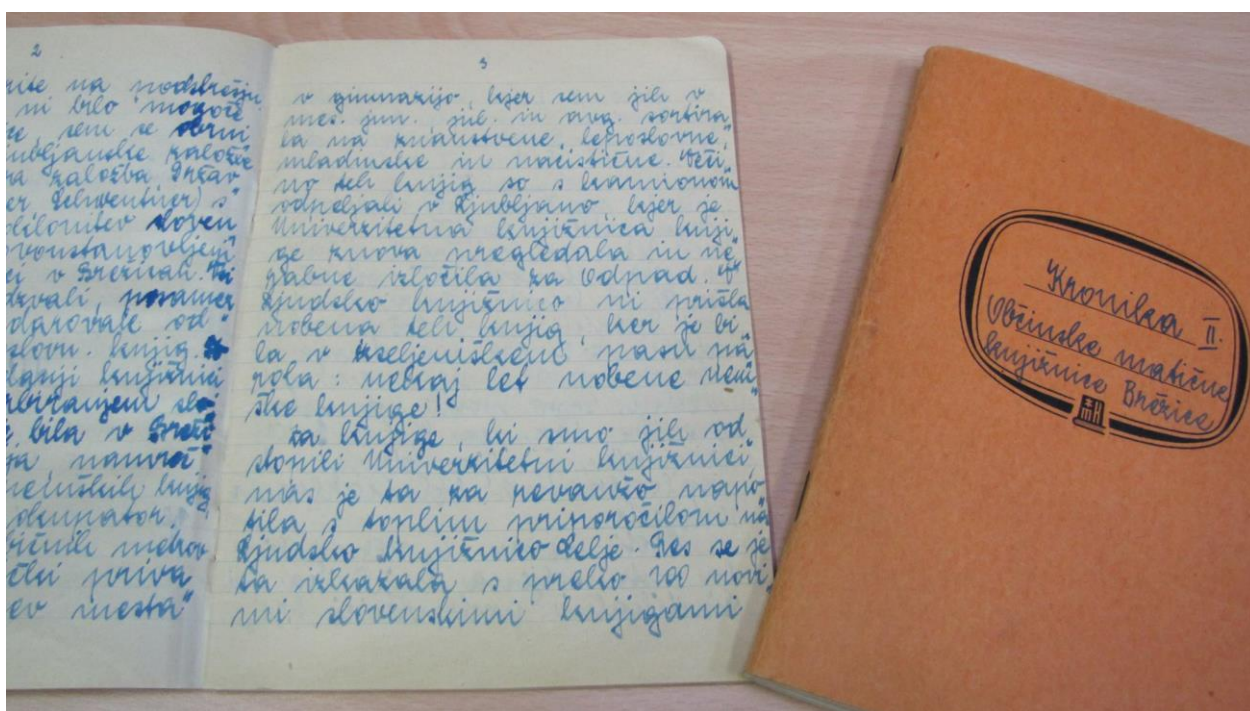
USTANOVITEV BREŽIŠKE KNJIŽNICE

»O ustanovitvi brežiške knjižnice pripoveduje prva knjižničarka tov. Mačkovšek Franja, učit. na osn. šoli v Brežicah, tole:

Jun. 1945 sem dobila od funkcionarjev na tedanjem okraju v Brežicah nalog naj ustanovim tu knjižnico. Odšla sem takoj na delo. Ker je okupator uničil skoro vse slovenske knjige, je bila prostovoljna zbirka teh v l. 45/46 zelo majhna. Nekaj dijakov iz pripravlj. tečajev na gimnaziji, kjer sem takrat poučevala je nabiralo po posameznih hišah v mestu knjige. Nabrali smo zelo malo. Zato sem poklonila knjižnici okoli 15 leposlovnih in okrog 30 mladinskih knjig, ki so se mi ohranile skrite na podstrešju. Ker s tem še ni bilo mogoče začeti knjižnice, sem se obrnila na vse ljubljanske založbe (Učiteljska, Nova založba, Državna) s prošnjo za poklonitev slovenskih knjig novoustanovljeni Ljudski knjižnici v Brežicah. Vsi so se prošnji odzvali, posamezne založbe so darovale od 15 do 25 novih leposlovnih knjig. To je bil temelj sedanji knjižnici.

Istočasno z nabiranjem slovenskih knjig je bila v Brežicah še ena akcija, namreč pobiranje vseh nemških knjig, ki jih je pustil okupator. Teh je bilo več kubičnih metrov in so jih z vozički privažali z vseh koncev mesta v gimnazijo, kjer sem jih v mesecih jun., jul. in avg. sortirala na znanstvene, leposlovne, mladinske in nacistične. Večino teh knjig so s kamionom odpeljali v Ljubljano, kjer je Univerzitetna knjižnica knjige znova pregledala in nerabne izločila za odpad. V ljudsko knjižnico ni prišla nobena teh knjig, ker je bila v izseljeniškem pasu parola: nekaj let nobene nemške knjige!

Za knjige, ki smo jih odstopili Univerzitetni knjižnici, nas je ta za revanžo napotila s toplim priporočilom na Ljudsko knjižnico Celje. Res se je ta izkazala s preko 100 novimi slovenskimi knjigami in tako je bila možnost obstoja Ljudske knjižnice Brežice zagotovljena. Bila je prva v okraju. V zimi 45/46 je že redno izposojala.«

Na fotografiji je eden izmed zvezkov, v katerega je Savica Zorko zapisovala zgodovino ljudske knjižnice v Brežicah.

Vir: Knjižnica Brežice